

A DIVATRAJZ ALAPJAI sorozat - 2. rész

A kompozícióról

Írta és rajzolta: Fekete Nóra

Kedves Olvasó!

Ha még ismerkedsz az anyagokkal, eszközökkel, akkor ez a tananyag segíthet neked abban, hogy minél több ismeretet szerezz a rajzolás eszközeiről, anyagairól. Ha már nem csak ismerkedsz a rajzolással, hanem rendelkezel némi tapasztalattal, biztosan rájöttél, hogy melyik eszköz és melyik alapanyag, papír, festék az, amellyel leginkább meg tudod jeleníteni az ötleteidet, elképzelésidet. Ebben az esetben abban segítek neked, hogy az általad elkészített divatillusztráció harmonikus, jól komponált legyen.

A tananyagban összegyűjtöttem az általános hibákat, melyeket a kezdő rajzolók gyakran elkövetnek és összegyűjtöttem néhány olyan jótanácsot is, melyeknek hasznát veheted a rajzaid komponálásakor.

Tarts velem!

Fekete Nóra

Mi az első gondolatod, ha üres papírt láatsz? Hogyan döntöd el, mit hol és hogyan helyez el? Spontán alkotsz, vagy tudatosan szerkeszted meg a rajzaidat?

A spontaneitás, az ösztönösség, ha merészséggel párosul, annak remek lehet az eredménye. De sokkal jobb, ha mindezekhez hozzáadódik a magabiztos tudás, a tapasztalat, az az alkotói tudatosság, mely egy idő után már szinte ösztönössé képes válni. A kompozíciós érzék adottság, de jó hír, hogy bizonyos fokig fejleszthető. Vannak szabályok, alapvetések, melyek tudatos és helytálló alkalmazásával garantált a siker.

Vegyünk sorra néhány klasszikus hibát, melyeket jó, ha elkerülsz!

A kompozícióról általában

A kompozíció az elemek olyan elrendezése egy művészeti alkotásban, ami kifejez valamit. Célja az elemek megfelelő kiválasztása és elhelyezése, ami által a szemlélődő számára érzéseket, gondolatokat közvetít. A kompozíció fontos szempont a fényképezésben, és lényeges eleme a rajzolásnak, festészetnek is.

A kompozícióval az alkotó egyes elemeket kiemel, míg másokat háttérbe helyez, ezzel sugall gondolatiságot, vagy hoz létre vizuális ritmust, harmóniát.

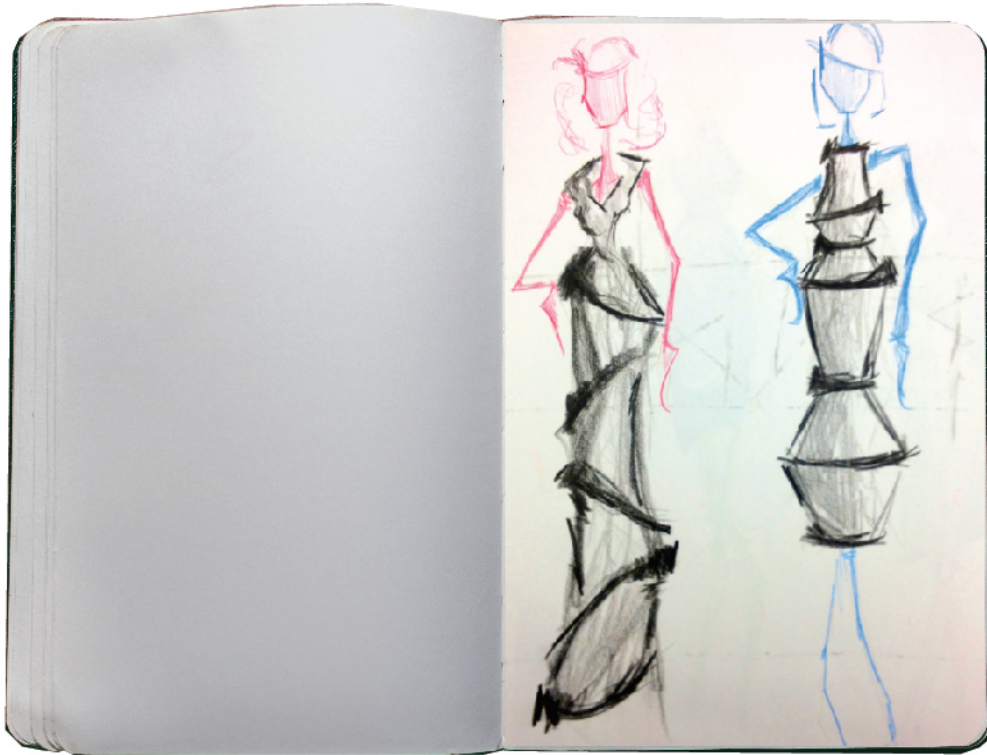
A kompozíció a divatrajzokon általában az ábrázolt figura testtartásának statikus, vagy dinamikus jellegét hivatott megjeleníteni. Ha a rajz funkciója egy modell, vagy egy szett bemutatása, akkor az adott ruha sziluettje, részletei kerülnek előtérbe és a figura egyes esetekben akár csak jelölt elemként bukkan fel.

Mint azt korábban már írtam, a divatrajz speciális, szabadabb, kötetlenebb arányrendszert is megenged az alkotónak a figura ábrázolásánál. Igaz ez a kompozíciókra is, de nagyon fontos, hogy a lap harmonikus legyen. A figura egy-egy merészebb divatillusztráción lehet egészen groteszk módon elnyújtott, vagy a végletekig stilizált, gyakran láthatunk olyan lapokat is, melyeken az alak csonkolt, feje egy része, vagy lába részlegesen hiányzik. Ez a megoldás is lehet a kompozíció dinamikusságát, feszítettségét szolgáló elem, de nagyon okosan, konzekvensen és óvatosan kell vele bánni, hogy ne suta legyen, hanem vagány. Ha egy figura feje, fél lába, keze kilóg a kompozícióból, az nagyon ügyetlenül tud hatni, az egész látványt agyoncsaphatja, ha nem a megfelelő kivágást alkalmazzuk. Érdemes eleinte kifejezetten kerülni az effajta megoldásokat és a teljes figurát arányosan, teljes terjedelmében ábrázolni a lapunkon.

A következőkben soravesszük, melyek azok a szabályok, melyeket figyelembe kell venni komponáláskor és melyek azok a hibák, amelyeknek elkerülésére leginkább figyelniünk kell, ha nem szeretnénk zavaró, ügyetlen kompozíciót létrehozni.

A papírlap, mint képtér

Ne forgasd el a papírt!
A függőleges vonal a rajzod gerince. Ha elforgatod a papírt, a viszonyítási alapod vész el, nehezebben fogod tudni a figurádat és a kompozíciót arányosan ábrázolni.

Nagyon közkedvelt manapság az úgynevezett sketchbookok használata. Ezek a könyvek, füzetek, bár nagyon divatos bennük dolgozni és mutatósak is tudnak lenni, kifejezetten ellenségei azoknak a rajzolóknak, akik valóban rajzolni szeretnének, nem csak az a céljuk, hogy egy könyvet készítsenek, amiben színes ábrák vannak. Ötletek lejegyzésére és összegyűjtésére alkalmasak, de rajz gyakorlására, fejlesztésére kezdők esetében nem alkalmasak.

Ezek ugyanis, kicsi méretük és vastag kötésük miatt bekorlátozzák a kéz mozgatait. Amiatt, hogy könnyen elmozdulnak az asztalon, a rajzolás mozgatait, annak technikás elsajátítását nehezítik meg.

Ha szeretnéd gyakorolni a rajzolást, szeretnék rutinos rajzó lenni, ne ezekbe rajzolj! Használd a sketchbookot arra, amire kitalálták: gyűjtsd benne az ötleteidet vázlatosan!

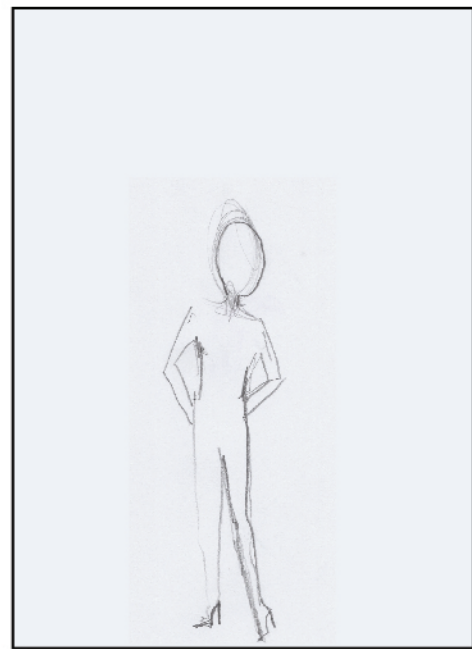
Kompozíciós hibák

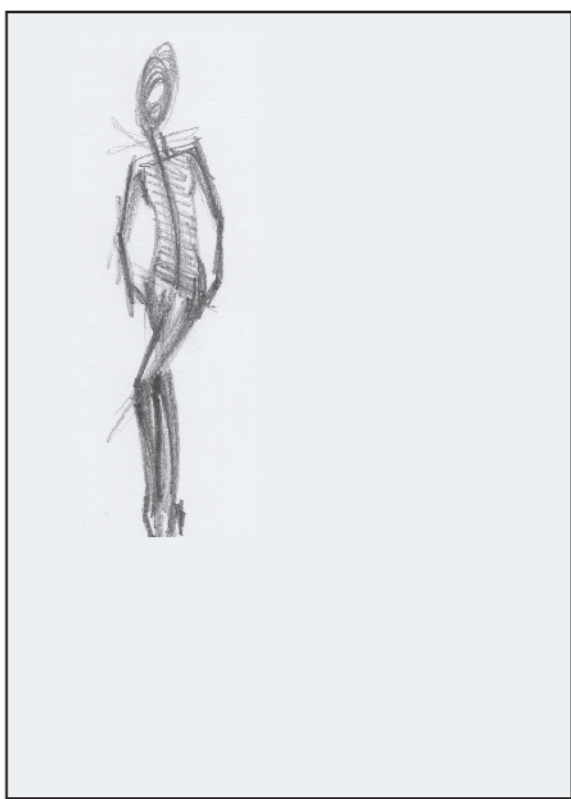
1.

2.

3.

4.

Klasszikus hiba, hogy a figura túl lent, vagy túl fent helyezkedik el a papírlapon. Nagyon zavaró az is és nagyon gyakori hiba, hogy nem a figura teljes méretének, tömegének felvázolásával kezdi a munkát a rajzoló, csak egy részlet alaposabb kidolgozására fordítja figyelmét. Ilyenkor fordulhat elő, hogy az alak nem fér bele a képtérbe, így torzul, vagy lemaradnak egyes részei. Erre láthatsz példákat ezen a lapon.

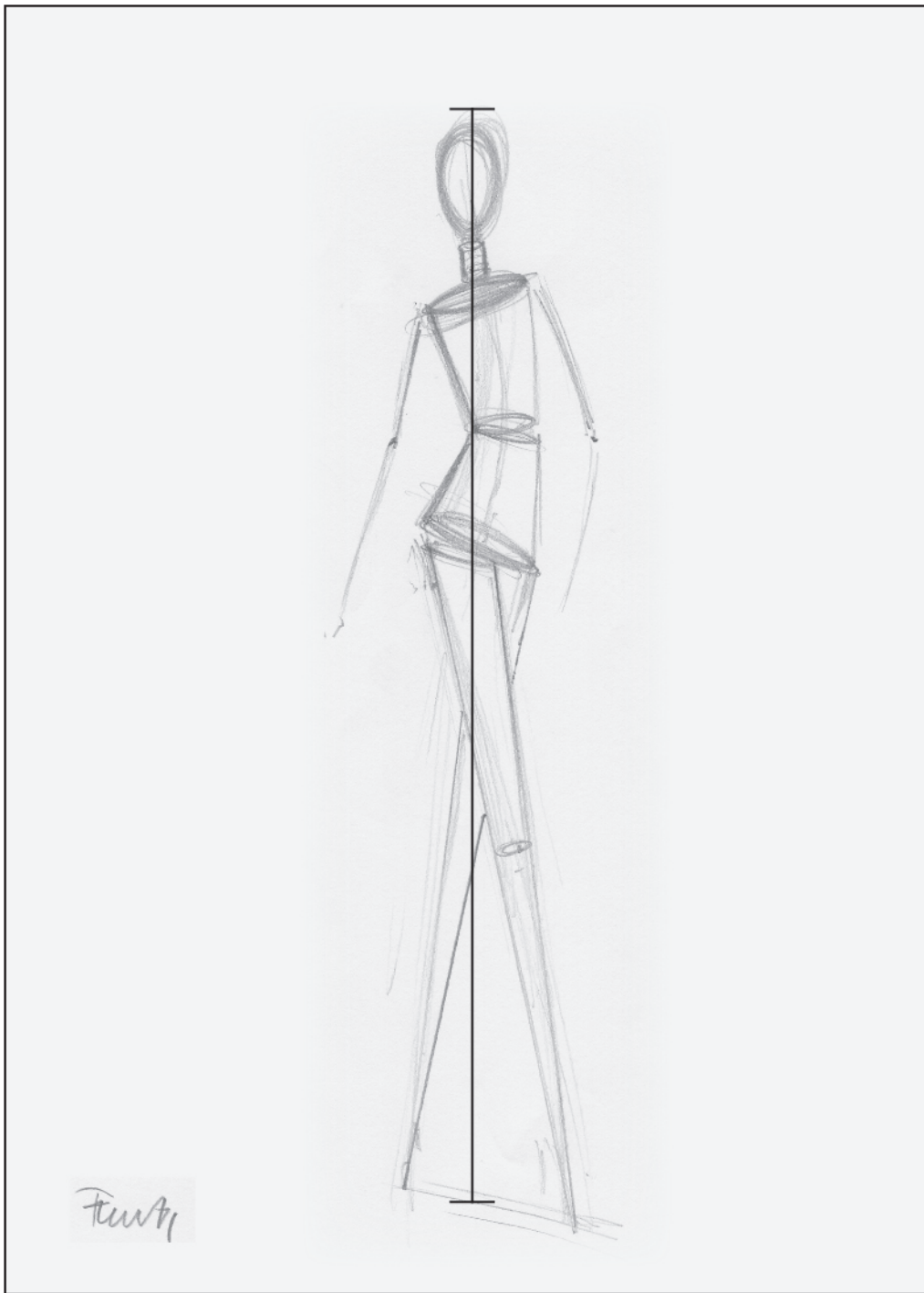
1. A rosszul komponált alak arányos ábrázolásával nem maradt hely a lábak megjelenítésére a papíron.

2. A két figura egymáshoz képest sem megfelelően ábrázolt. Az egyik lebeg, miközben a másik áll a papír szélén. Egyik figura testarányai sem megfelelőek.

3. A figura nagyon alul helyezkedik el a képtérben és testarányai sem megfelelőek. A rajz készítője elkezdte a fej ábrázolásával a figura megjelenítését, de a teljes testnek már csak a kelletténél kisebb méretben jutott hely.

4. A viszonylag jól, arányosan ábrázolt test a papír egyik sarkában pózol, így az nem érvényesül.

Hossztengely, mint kompozíciós segédvonal

A legegyszerűbb módja annak, hogy elkerüljük a kompozíciós malőröket, ha egy az ábrázolni kívánt alak teljes testmagasságát megadó szakaszt helyezünk el a képen mindenek előtt. Húzz egy vonalat a papír közepére, majd annak alján és tetején is húzva egy-egy vonalat, add meg a figura magasságát. Ehhez a hossztenyelyhez viszonyítva építsd fel a figurát! Ellenőrizd le régebbi rajzaidat! Milyen a kompozíciójuk?

A következő oldalon megadott hossztenyelyre építs fel egy figurát!
Próbáld meg szabadkézzel megadni a tengelyt!

Feladat

Fekete Nóra textilművész vagyok. Az Iparművészeti Egyetemen végztem (most MOME), a Magyar Alkotóművészek Egyesületének tagja vagyok. Egyéni és csoportos kiállításokon való megjelenésem mellett folyamatosan alkotok. Több éve tanítok művészeti iskolában rajzot, a textiltervezés és művészet történetét, technikáit, elméletét és gyakorlatát, divat és viselettörténetet.

A divat és stílus, mint ismeretanyag örökké gazdagodó örökzöld. Bár a divattörténet és a divatrajz a textilipar és a textilművészet gyakorlatának egy kicsike szelete, nagyon sokak számára vonzó terület, csábító pálya.

A tananyag sorozattal célom, hogy segítsem megismertetni a divat iránt bármilyen szinten érdeklődőket azokkal a rajzi alapokkal, melyek segíthetnek a figurák, ezzel együtt elképzeléseik, ötleteik, álmaik megjelenítésében.

A tananyag sorozat, bár a professzionális, akadémiai rajztudás ismeretanyagát csak érinti, segíthet abban, hogy az alapvető szabályokat elsajátíthassa az érdeklődő, fejlődni vágyó divatimádó.

Bízom abban, hogy sokaknak adok új, hasznos tudást, ezzel együtt pedig sikereik eléréséhez lendületet!

Köszönöm, hogy velem tartottál ebben a leckében, remélem tetszett! A következő részben a kompozícióval ismerkedünk. Megtanulhatod, hogyan célszerű elhelyezned a figurát a papíron és mire figyelj oda, ha harmonikus, szép illusztratív lapot szeretnél létrehozni. Várlak a tananyag többi részében is.

Addig is jó munkát!

Üdv: Nóra

Lépj szintet! Fizess elő a teljes tananyag sorozatra!